

การศึกษาเชิงประเมินระบบหลักสูตร จิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครู

นางประดิษฐ์ อุปรมัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์คุณวีณพิทักษ์

แผนกวิชาจิตวิทยา

มหาวิทยาลัย ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

001486

I16105497

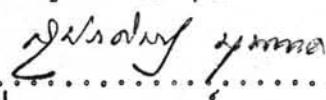
THE EVALUATIVE STUDY OF EDUCATIONAL PSYCHOLOGY CURRICULAR
SYSTEM IN TEACHERS COLLEGES

Mrs. Pradinan Oupramai

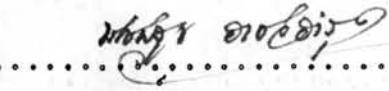
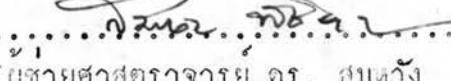
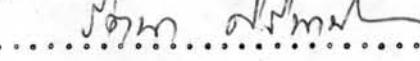
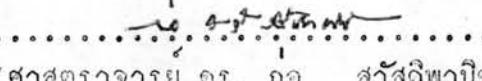
A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy
(Educational Psychology)
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University
1978

หัวขอวิทยานิพนธ์	การศึกษาเรื่องประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครู
โดย	นางประคิณท์ อุปเมย
แผนกวิชา	จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์ ดร. ประสงค์ นาคากุล ผู้ อุปนาย 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิมิยานุรัตน์ 3. ดร. รัตนา กิริพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตวิทยา

..... รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

- ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ประสงค์ นาคากุล ผู้ อุปนาย)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสงค์ นาคากุล ผู้ อุปนาย)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิมิยานุรัตน์)
..... กรรมการ
(ดร. รัตนา กิริพานิช)
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. กอ สวัสดิพานิชย์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเชิงประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุชีโนดิก
อาจารย์ที่ปรึกษา	นางประกิณันท์ อุปรมัย 1. รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร นาดาภุล ณ อยุธยา 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิชิyanuwat 3. ดร. รัตนา ศิริพานิช
แผนกวิชา	จิตวิทยา
ปีการศึกษา	2521

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาเชิงประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อเรื่องของข้อความที่เป็นแนวคิดเชิงทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษา ตลอดจนนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรครุศึกษาของไทย และสูญเป็นแบบจำลองโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาส่วนมากฐานซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อเรื่อง กระบวนการจัดประสบการณ์ทางจิตวิทยาการศึกษา ให้นักศึกษา และวิธีการประเมินผล

สำหรับการศึกษาเชิงประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีค่าเบนการวิจัยเป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นการประเมินโครงสร้างของระบบหลักสูตร และตอนหลังเป็นการศึกษาเชิงประเมินผล สัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อเรื่องของข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์ และรายร้อยละของข้อมูลที่ได้จากการสอบถามและการสังเกตุกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์และนักศึกษาอย่างมีระบบในชั้นเรียน ซึ่งได้ผลเป็นโครงสร้างของระบบ

หลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาส่วนประกอบการ และเมื่อเทียบกับโครงสร้างระบบหลักสูตร จิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุส่วนมาตรฐาน ผลการศึกษาเชิงประเมินพบว่า ลักษณะ โครงสร้างของหลักสูตรทั้งสองไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ทุกวิชาในหลักสูตรส่วนมาตรฐาน เป็นหน่วยเดียวกันและมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน แต่ในหลักสูตรส่วนประกอบการถือว่าทุกวิชาทั่งเป็นแท่นรายวิชาในหลักสูตร องค์ประกอบของโครงสร้างในส่วนที่เป็นชุดมุ่งหมายและเนื้อเรื่องสอดคล้องกัน แต่ในส่วนที่เป็นกระบวนการจัดประสมการผู้ทางจิตวิทยา การศึกษาให้นักศึกษาและวิธีการประเมินผลไม่สอดคล้องกัน

ส่วนการศึกษาเชิงประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยได้นำค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในค้าน พุทธิพิสัย หัตถพิสัย และหกษพิสัย ที่ได้ มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลปรากฏว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค้านพุทธิพิสัยและหัตถพิสัยบรรดุจกมุ่งหมายของหลักสูตรมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค้านหกษพิสัยบรรดุจกมุ่งหมายของหลักสูตรปานกลาง.

Topic The Evaluative Study of Educational Psychology
 Curricular System in Teachers' Colleges

Name Mrs. Pradinan Oupramai

Advisors 1. Associate Professor Dr. Prasarn Malakul
 2. Assistant Professor Dr. Somwang Pitiyanuwat
 3. Dr. Ratana Siripanich

Department Psychology

Academic Year 1978

ABSTRACT

The purpose of this dissertation was to study evaluatively the operating program of educational psychology curricular system in the teachers' colleges.

The theoretical and related literature on educational psychology curricular system, including the policy and the objectives of Thai teacher education curriculum were analyzed by means of content analysis; and resulting in a standard structure of educational psychology curricular system which consists of 4 elements : objectives, content, process of arranging experiences in educational psychology for students and evaluation methods.

As for the evaluative study of the operating program of educational psychology curricular system in teachers' colleges, the procedure was divided into two parts : the first was to evaluate the structure of the curricular system and the second

7

was to study evaluatively curricular achievement.

Data gathered from documents and interviews were analyzed by means of content analysis, and data from questionnaires and the systematic observation of teaching behaviors were analyzed by the percentage distribution. This resulted in the structure of the operating program of educational psychology curricular system in teachers' colleges.

By comparing the operating program structure with the standard structure of the educational psychology curricular system, it was found that the two structures did not agree with each other in some aspects. In the standard curriculum, every subject was related to and regarded as a whole unit. However, in the operating program, the subjects were treated as individual subjects in the curriculum. Both objectives and content in the two structures agreed with each other. However, the process of arranging experiences in educational psychology for students and evaluation methods in each structure disagreed with each other.

The curriculum achievement was studied evaluatively by comparing the means and the standard deviation of the scores of the students in cognitive, affective and psychomotor domains with the criteria. The results indicated that the curricular objectives in the cognitive and affective domains were highly achieved whereas the curricular objectives in the psychomotor domain were moderately achieved.

กิติกรรมประการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่กองอักษรความร่วมมือเป็นอย่างมากจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายเช่นสถาบันวิจัยฯ ไก่กุ้งดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. วีรบุรพ วิเชียรโชติ เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กุศลให้กำลังใจและชักดิบ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยหลายประการ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ และน้องร่วมสถาบันซึ่งทำงานอยู่ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่ได้ช่วยเหลือและເຊື້ອວ່ານຍາວ່າມານສະຄວາດໃນຄານທີ່ພັກອາຫັນໃນຮ່ວງທີ່ຜູ້ວິຈີຍເຄີນທາງໄປເກັບຂໍ້ມູນຍ່າງດີຍິ່ງ ขอขอบคุณอาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครูที่เป็นวิทยาลัยครูกຸນຕ້ວຍຢ່າງປະชากรทั้ง 12 ແ່ງ ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างดี และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนໃຫ້ความช่วยเหลือแกໝັ້ງວິຈີຍທີ່ມີໄດ້ເຂົ້າ
ນານໃນຫຼັກທ່ານ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณอุกฤษ จำรัสพันธ์ และคุณสมคิด บุญเรือง ที่ໄດ້ร่วมເຄີນທາງໄປເກັບຂໍ້ມູນบางอย่างกับຜູ້ວິຈີຍດ້ວຍຄວາມເຕັມໃຈໂຄຍມີໄດ້ເຫັນແກ່ຄວາມເຫັນທີ່ນີ້ຍຸດຍຸດທີ່ຜູ້ວິຈີຍขอกราบขอบพระคุณເປັນພິເຕະແລະໂຄຍເຊີພະໄະ ໄກແກ່ อาจารย์ ທີ່ປະກິມາວິທະຍານີພັນຮ້າງ 3 ທ່ານ ຄື່ອ ຮອງກາສຕຽງอาจารย์ ดร. ປະສາກ ນາລາຖຸ ແລະ ອຸ່ອຍາ ຜູ້ໜ່າຍສາສຕຽງอาจารย์ ดร. ສມหวัง ພິມີຍານຸວັພນ ແລະ ອາຈາරຍ์ ดร. ຮັດນາ ຖິຣີພານີຍ ຊຶ່ງໄດ້ກຸ່ມາສະຫຼັບເວລາ ແຮງກາຍ ແລະ ແຮງໃຈ ໃຫ້ຄວາມໜ່ວຍເຫຼືອ ແນະນຳ ແລະ ຄວາງແກ້ວິທະຍານີພັນຮ້າທີ່ແກໝັ້ງວິຈີຍຍ່າງດີຍິ່ງ ໂຄຍມີໄດ້ເຫັນແກ່ຄວາມເຫັນທີ່ນີ້ຍຸດຍຸດທີ່ໃຫ້ກຳລັງໃຈແກໝັ້ງວິຈີຍຄວາມກ້າວຍ ຊຶ່ງທຳໄຫ້ຜູ້ວິຈີຍຮູ້ສຶກຂານຊັ້ນໃນກວາມກຸ່ມາຂອງອາຈາරຍ์ທັງ 3 ທ່ານເປັນອັນນາກ

นอกจากนี้ ຜູ້ວິຈີຍขอกราบขอบพระคุณ ຜ່າສຕຽງອາຈາරຍ์ ดร. ປະຊຸມສູງ ອາຫວ-ອໍາຊູງ ແລະ ຜ່າສຕຽງອາຈາරຍ์ ดร. ກ່ອ ສວສົດພານີຍ ທີ່ໄດ້ກຸ່ມາຮັບເປັນການຮອນວິທະຍານີພັນຮ້າໃນກັງນີ້ດ້ວຍ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย...	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.	๒
กิจกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ...	๔
รายการแผนภูมิและแผนภาพประกอบ.. ...	๕
บทที่	
1 บทนำ...	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	25
ขอบเขตของการวิจัย	25
ข้ออกลังเบื้องต้น	25
คำจำกัดความ	26
ความจำกัดของการวิจัย	27
ประโยชน์ของการวิจัย	28
2 วิธีค่าเนินการวิจัย	29
ตอนที่ 1 วิธีค่าเนินการวิจัยเพื่อแสวงหาแบบจำลองโครงสร้างระบบ หลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาส่วนมาตรฐาน	29
ตอนที่ 2 การศึกษาเชิงประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาใน วิทยาลัยครุฑีรชัยในปัจจุบัน	31
ส่วนที่ 1 การประเมินโครงสร้างระบบหลักสูตร	34
ส่วนที่ 2 การศึกษาเชิงประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ...	44

บทที่	หน้า
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ตอนที่ 1 การแสวงหาแบบจำลองโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษา [*] ส่วนมาตรฐาน	65
ตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ผลการประเมินโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษา [*] ในวิทยาลัยครุฑ์เชือบญี่ปันมัจฉานน	127
ตอนที่ 2 ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาเชิงประเมินผลสัมฤทธิ์ของระบบหลักสูตรจิต- วิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุฑ์เชือบญี่ปันมัจฉานน . . .	164
4 สรุปการวิจัย การอภิปรายและเสนอแนะ	180
- สรุปการวิจัย	180
การอภิปรายผล	185
ข้อเสนอแนะ	192
บรรณานุกรม...	193
ภาคผนวก	201
ภาคผนวก ก.	202
ภาคผนวก ช.	245
ภาคผนวก ค.	256
ภาคผนวก ง.	258
ภาคผนวก จ.	270
ภาคผนวก ฉ.	285
ภาคผนวก ช.	290
ประวัติผู้เขียน	293

รายการตารางประกอบ

รายการแผนภูมิ และ แผนภาพ ประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แสดงข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเชิงประเพณีระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	30
2	แผนจำลองโครงการสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครุ ...	126

แผนภาพที่

1	นัดอภิมิตรชุดที่ ๒ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
ภาคะแผนเนื้อหาของนักศึกษาในแต่ละรายวิชา.	167
2	นัดอภิมิตรชุดที่ ๒ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของภาคะแผน
ทศนคติของนักศึกษาทุกวิชาชีพครุ	170
3	นัดอภิมิตรชุดที่ ๒ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของภาคะแผน
ที่นักศึกษาได้รับในแต่ละห้องการสอน	174
4	นัดอภิมิตรชุดที่ ๒ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของภาคะแผน
ความสามารถทางการสอนและความสามารถเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
ครุของนักศึกษา	177